

grundværdi, idet ejendomme med højere grundværdi end 12 000 kr. ikke omfattes af nævnte bestemmelser. Efter den 9. alm. vurdering pr. 1. oktober 1945 havde landbrugs-ejendomme med 12 000 kr. grundværdi væsentligt over 1 td. hartkorn, men efter den 10. alm. vurdering pr. 1. oktober 1950 må ejendomme med 1 td. 0 skp. 0 fdk. 0 alb. hartkorn efter det foreliggende statistiske materiale antages at have mellem 11 500 kr. og 12 000 kr. grundværdi i gennemsnit for hele landet, dog med væsentlige afvigelser herfra i de enkelte tilfælde, bl. a. under hensyn til, om ejendommene ligger på gammel kulturjord eller på jord, som har for lavt hartkorn, fordi den på matrikulerings-tid henlå og bedømtes som hede eller kær.

I *stk. 2, 1. punktum*, hjemles i overensstemmelse med § 1, stk. 1, sidste punktum, i forslaget af 1948, en korrektion af hartkorngrænsen i de fornævnte tilfælde, hvor det ved en jordbonitering godtgøres, at ejendommens hartkorn er for lavt, og at tilliggendet udgør mindst 3 ha boniteret mål. Undtagelsen af tjenestehuse er i overensstemmelse med § 15, stk. 1, i lovbekendtgørelsen af 1950 og § 18, stk. 3, i landbrugsloven.

Undtagelsesbestemmelsen i *stk. 2, sidste punktum*, svarer til landbrugslovens § 16, stk. 3, og dispensationsbestemmelsen i *stk. 4*, der svarer til landbrugslovens § 18, stk. 1, træder i stedet for den til vedkommende brugskommission henlagte dispensationsbeføjelse i henhold til § 2, stk. 1, i lovbekendtgørelsen af 1950, jfr. den tilsvarende beføjelse for husmandsbrugskommissionerne iflg. § 2, stk. 1, i forslaget af 1948. De i henhold til lovgivningen om brug af huse på landet nedsatte særlige brugskommissioner bortfalder ved lovens ikrafttræden, og der er ikke ved lovforslaget tillagt husmandsbrugskommissionerne særlige beføjelser, og bortset fra dispensationssager, som afgøres af landbrugsministeriet, samt de i lovforslagets §§ 3—5 omhandlede vurderinger, vil spørgsmål, som reglerne i lovforslaget afføder, henhøre under domstolenes afgørelse. Særlige grunde, der taler for at dispensere i henhold til *stk. 4*, kan bl. a. foreligge i tilfælde, hvor en ejendom, hvis ejer ikke driver nogen landbrugsejendom indenfor 5 km afstand, gives vederlagsfrit i brug eller er indrettet til særlig erhvervsvirksomhed (f. eks. frugtplantage, gartneri, mølleri, krohold, større foderstofhandel, bageri, smedie eller andet håndværk, der væsentlig ændrer brugets karakter) eller på grund af særlige beliggenhedsforhold samt bygningernes størrelse og karakter må anses for en lystejeendom. De

fremhævede dispensationstilfælde svarer i det væsentlige til undtagelsesreglerne i § 1, stk. 4, i forslaget af 1948 og § 15, stk. 1, i lovbekendtgørelsen af 1950 sammenholdt med §§ 16—18 i landbrugsloven.

Om de *praktiske konsekvenser* af, at de to hidtil gældende sæt regler om 8 års-brugsforhold samles i et fælles sæt regler med fælles afgrænsning af anvendelsesområdet efter hartkorn (subsidiært efter boniteret mål) bemærkes, at den omstændighed, at ejendomme med den for landbrugslovens §§ 16—17 gældende maksimumsgrundværdi af 12 000 kr. gennemsnitlig efter den seneste almindelige vurdering vil have ca. 1 td. hartkorn, bevirker, at ejendomme med *gennemsnits-hartkorn og gennemsnitsgrundværdi* ikke fremtidig vil være stillet anderledes i forhold til reglerens anvendelsesområde, end de har været det, siden den 10. alm. vurdering trådte i kraft.

Som helhed kan overgangen fra en grundværdigrænse til en hartkorngrænse således under de foreliggende omstændigheder ikke antages at ændre kredsen af ejendomme, som omfattes af landbrugslovens §§ 16—17, i et omfang, der nærmer sig de forskydninger, som selv en beskeden ændring i grundværdiansættelserne ved en almindelig vurdering til ejendomsskyld vil bevirke i henhold til den gældende grundværdigrænse efter nævnte § 16.

For de sønderjydske landsdeles vedkommende vil lovforslagets gennemførelse medføre, at nogle landbrugsejendomme med matrikelskyld under 40 daler, som ikke hidtil har været undergivet særlige rådighedsindskrænkninger, fremtidig underkastes sådanne indskrænkninger. Dette gælder for ejendomme, som ikke benyttes som tjenestehuse, hvis ejeren tillige ejer anden landbrugsejendom, men ikke driver nogen landbrugsejendom indenfor en radius af 5 km. Dette skyldes imidlertid ikke overgangen fra grundværdigrænse til hartkorngrænse i de i landbrugslovens §§ 16—17 omhandlede tilfælde, men er en følge af, at lovforslaget omfatter hele landet, medens afsnit A i lovbekendtgørelsen af 1950 ikke omfatter Sønderjylland, hvor der således kun gælder bortforpagtningspligt efter reglerne i §§ 16—17 i landbrugsloven. Antallet af sønderjydske landbrugsejendomme, som hidtil har været fri for bortforpagtningspligt, men fremtidig vil være omfattet af reglerne i lovforslagets afsnit A, er imidlertid af en beskeden størrelsesorden. Ifølge en i begyndelsen af 1950 foretagen optælling findes der ialt 57 sønderjydske landbrugsejendomme under 40 daler matrikelskyld, som ikke benyttes som tjenestehuse, og hvis